

22M-Maddul-Far'iy - Maddul-Liyn Na Mazoezi

(Madd Kutokana Na Sukuwn):

ii. مَدُّ اللَّيْنِ Maddul-Liyn

Hii ni madd ambayo ni tofauti na madd nyinginezo kwa sababu herufi zake ni tofauti kwani hizo zinajulikana ni 'herufi za madd' (ا و ي) zinazonasibiana na *i'raab* katika herufi ya kabla yake. Ama hii inajulikana kuwa ni 'Harful-liyn'.

Herufi za اللَّيْنِ (liyn) ni herufi za و au ي zinapokuwa saakin na kabla yake ni herufi iliyokuwa na fat-hah:

عَيْنَيْنِ وَشَفَتَيْنِ النَّجْدَيْنِ الْيَوْمَ خَوْفِ الْمَوْتِ

Imeitwa اللَّيْنِ (liyn) kwa sababu ya kutamkwa kwake kwa usahali (ulaini) bila ya taklifu.

اللَّيْنِ (liyn) Ni kuwepo baada ya herufi ya اللَّيْنِ na baada yake sukuwn 'aaridhw kwa sababu ya kusimama.

Hukmu yake ni kuvutwa harakah ima mbili au nne au sita kwa kila qiraa-ah.

Mifano Ya مَدُّ اللَّيْنِ
وَجَعَلْنَا اللَّيْلَ وَالنَّهَارَ آيَاتَيْنِ ¹ Bonyeza usikilize
عَلَيْهِمْ دَابِرَةُ السَّوْءِ ²

¹Al-Israa (17: 12)

²At-Tawbah (9: 98)

وَمَا أُغْنِي عَنْكُمْ مِنَ اللَّهِ مِنْ شَيْءٍ ³
وَأَمَّا الْجِدَارُ فَكَانَ لِغُلَامَيْنِ يَتِيمَيْنِ ⁴
كَاتَتَا تَحْتَ عَبْدَيْنِ مِنْ عِبَادِنَا صَالِحَيْنِ ⁵
قَالَ إِنِّي أُرِيدُ أَنْ أُنكِحَكَ إِحْدَى ابْنَتَيَّ هَاتَيْنِ ⁶
مِنَ الضَّأْنِ اثْنَيْنِ وَمِنَ الْمَعْزِ اثْنَيْنِ ⁷
وَأُخْرَى كَافِرَةٌ يَرَوْنَهُمْ مِثْلَهُمْ رَأَى الْعَيْنِ ⁸

Tanbihi kuhusu uhusiano wa hukmu ya haraka za kuvutwa baina ya مَدُّ اللَّيْنِ (maddul-liyn) na مَدُّ الْعَارِضِ لِلْسُّكُونِ (maddul-'aaridhw lis-sukuwn):

Harakah za kuvutwa katika مَدُّ اللَّيْنِ (maddul-liyn) daima ziwe kidogo kuliko za مَدُّ الْعَارِضِ لِلْسُّكُونِ (maddul-'aaridhw lis-sukuwn) au ziwe sawasawa. Kwa mfano; ikiwa msomaji atasoma na kuvuta مَدُّ اللَّيْنِ (maddul-liyn) kwa haraka nne, basi katika مَدُّ الْعَارِضِ لِلْسُّكُونِ (maddul-'aaridhw lis-sukuwn) avute ima nne au sita. Lakini asivute مَدُّ الْعَارِضِ لِلْسُّكُونِ (maddul-'aaridhw lis-sukuwn) ikawa harakah mbili. Ama akiwa amevuta مَدُّ اللَّيْنِ (maddul-liyn) kwa harakah mbili basi hapo anaweza kuivuta مَدُّ الْعَارِضِ لِلْسُّكُونِ (maddul-'aaridhw lis-sukuwn) kwa harakah mbili au zaidi yake.

³Yuwsuf (12: 67)

⁴Al-Kahf (18: 82)

⁵At-Tahriym (66: 10)

⁶Al-Qaswasw (28: 27)

⁷Al-An'aam (6: 143)

⁸Al-Imraan (3: 13)

Kulinganisha Au Kutofautisha Hukmu Ya Harakah Za Uvutaji Baina ya:	
مَدُّ اللَّيْنِ maddul-liyn	مَدُّ الْعَارِضِ لِلسُّكُونِ maddul-'aaridhw lis-sukuwn
2	2
2, 4	4
2, 4, 6	6

Mazoezi: Tafuta Maddul-liyn:

ثَمَدِيَّةَ أَزْوَاجٍ مِّنَ الضَّأْنِ اثْنَيْنِ وَمِنَ الْمَعَزِ اثْنَيْنِ قُلْ ءَآذِكَرَيْنِ حَرَّمَ أَمْرَ الْأُنثَيَيْنِ أَمَّا
 أَشْتَمَلَتْ عَلَيْهِ أَرْحَامُ الْأُنثَيَيْنِ نَبِّئُونِي بِعِلْمٍ إِن كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿١٤٣﴾ وَمِنَ الْإِبِلِ اثْنَيْنِ وَمِنَ
 الْبَقَرِ اثْنَيْنِ قُلْ ءَآذِكَرَيْنِ حَرَّمَ أَمْرَ الْأُنثَيَيْنِ أَمَّا أَشْتَمَلَتْ عَلَيْهِ أَرْحَامُ الْأُنثَيَيْنِ أَمْ كُنْتُمْ
 شُهَدَاءَ إِذْ وَصَلَكُمُ اللَّهُ بِهِذَا فَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنِ افْتَرَى عَلَى اللَّهِ كَذِبًا لِيُضِلَّ النَّاسَ بِغَيْرِ عِلْمٍ
 إِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ ﴿١٤٤﴾⁹

لِيَأْتِيَهُمْ قُرَيْشٍ ﴿١٠﴾ إِذْ لَفِيهِمْ رِحْلَةَ الشِّتَاءِ وَالصَّيْفِ ﴿١١﴾ فَلْيَعْبُدُوا رَبَّ هَذَا الْبَيْتِ ﴿١٢﴾ الَّذِي
 أَطْعَمَهُمْ مِّنْ جُوعٍ وَءَامَنَهُمْ مِّنْ خَوْفٍ ﴿١٣﴾¹⁰

⁹Al-An'aam (6: 143-144)

¹⁰Quraysh (106)